LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO

Į S A K Y M A S
DĖL SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ ASMENINIŲ APSAUGINIŲ PRIEMONIŲ, DĖVIMŲ TEIKIANT PASLAUGAS SERGANTIEMS YPAČ PAVOJINGOMIS UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS, SĄRAŠO IR NAUDOJIMOSI JOMIS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2002 m. balandžio 23 d. Nr. 186
Vilnius

Siekdamas išvengti sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų užsikrėtimo teikiant paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis,

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų asmeninių apsauginių priemonių, dėvimų teikiant paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, sąrašą.

1.2. Naudojimosi asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis, dėvimomis teikiant paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, taisykles.

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui Eduardui Bartkevičiui.

SVEIKATOS
APSAUGOS MINISTRAS KONSTANTINAS ROMUALDAS DOBROVOLSKIS

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2002 m. balandžio 23 d.
įsakymu Nr. 186

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ ASMENINIŲ APSAUGINIŲ PRIEMONIŲ, DĖVIMŲ TEIKIANT PASLAUGAS SERGANTIEMS YPAČ PAVOJINGOMIS UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS, SĄRAŠAS

Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, kurie perveža, tiria, gydo, slaugo ligonius, sergančius ar įtariamus sergant ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, tiria ir nukenksmina šių ligonių klinikinę medžiagą, tiria žmonių, mirusių nuo šių infekcijų, lavonus, tvarko, valo, dezinfekuoja ligonių ir aplinkos daiktus, atlieka priešepidemines priemones (lanko ligonių butus, kolektyvus, tiria sąlytį turėjusius asmenis, nukenksmina aplinką) šių ligų židiniuose, privalo dėvėti nurodytas asmenines apsaugines priemones:

Ligos pavadinimas / Asmeninės apsauginės priemonės pavadinimas	Maras (plaučių buboninės formos)	Cholera	Raupai	Beždžionių raupai	Geltonoji karštligė	Virusinės hemoraginės karštligės
1. Chirurginė pižama	+ +	+	+	+	+	+
2. Pirštinės (latekso, nitrilo/polichlorpreno, vinilo ir kitos)	+ +	+	+	+	+	+
3. Guminiai batai, vienkartiniai neperšlampantys batų dangalai arba dviejų sluoksnių plastikiniai maišeliai (jei aplinka užteršta krauju ar kitais kūno skysčiais, sekretais, ekskretais bei atliekant aplinkos nukenksminimą židiniuose)		+				+
4. Chalatas (chirurginis, laboratorinis), su raiščiais, apjuosiančiais kaklą ir liemenį, su elastiniais rankogaliais	+ +	+	+	+	+	+
5. Plastikinė prijuostė, dengianti batų aulus, su raiščiais, apjuosiančiais sprandą ir liemenį		+				+
6. Kombinezonai, apsaugantys nuo drėgmės ir cheminių medžiagų poveikio (taikoma dezinfekuotojams ir kitiems asmenims, atliekantiems aplinkos nukenksminimą (dezinfekciją) cheminėmis medžiagomis)	+ +	+	+	+	+	+

7. Chirurginės kaukės	+ (72 val.)+ (72 val.) nuo specifinio gydymo pradžios	+	+	+	+	+
8. Apsauginiai akiniai (akiniai su šoniniais skydeliais ir kt.)	+		+	+	+	+
9. Respiratoriai, filtruojantys biologines daleles (dezinfekuotojai ir kiti asmenys, atliekantys aplinkos nukenksminimą cheminėmis priemonėmis, privalo dėvėti respiratorius, filtruojančius užkrečiamųjų ligų sukėlėjus ir cheminių priemonių daleles, garus, dujas, aerozolius)		+				+ (jei ligonis kosti, čiaudi)
10. Medicininė kepuraitė arba gobtuvas	+ +	+	+	+	+	+

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2002 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. 186

NAUDOJIMOSI ASMENINĖMIS APSAUGINĖMIS PRIEMONĖMIS, DĖVIMOMIS TEIKIANT PASLAUGAS SERGANTIEMS YPAČ PAVOJINGOMIS UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS, TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sveikatos priežiūros įstaigose, kuriose tiriami, gydomi, slaugomi pacientai, sergantys ar įtariami sergantys ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, taikomos standartinės ir, jei reikia, papildomos pacientų izoliavimo taisyklės.

2. Visi sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, atliekantys procedūras, kur galimos kraujo ir kitų kūno skysčių čiurkšlės, purslai arba jie gali išsitaškyti, turi dėvėti darbo rūbus, prijuostę, galvos dangalą, veido apsaugines priemones ir neperšlampančią avalynę.

3. Sveikatos priežiūros įstaigų specialistai asmenines apsaugines priemones turi pasirinkti pagal atliekamų darbų pobūdį.

4. Prie ligonių izoliavimo arba darbo patalpų, laboratorijų, atliekančių ligonių klinikinės medžiagos laboratorinius tyrimus, skalbyklų, kur skalbiami ligonių, sergančių ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis skalbiniai, turi būti patalpos (kambariai, prieškambariai, vietos), skirtos darbuotojams (gydytojams, slaugytojams, laborantams, valytojoms ir kitiems) persirengti (apsirengti ir nusirengti asmenines apsaugines priemones). Šiose patalpose turi būti: kabykla ir pakaba rūbams, rankų plovimo ir dezinfekcijos įranga (plautuvė, dozatoriai skystam muilui ir dezinfekcijos priemonei), dėtuvė vienkartiniams rankšluosčiams (servetėlėms), indas su dangčiu ir plastikiniu įklotu naudotiems vienkartiniams rankšluosčiams (servetėlėms), indai instrumentams, pirštinėms dezinfekuoti, indai, maišai rūbams ir medicininėms atliekoms rinkti.

5. Personalo asmeninėms apsauginėms priemonėms, medicininių instrumentų, medicininių atliekų, patalpų ir kitų paviršių dezinfekcijai turi būti reikiamos koncentracijos (pagal užkrečiamųjų ligų sukėlėjų atsparumą cheminėms priemonėms), dezinfekcijos tirpalai ir tirpalų purkštuvai. Rankoms plauti, dezinfekuoti turi būti skystas muilas ir dezinfekcijos priemonės.

6. Prie darbuotojų persirengimo patalpų turi būti spintos (lentynos, dėžės) švarių rūbų, pirštinių ir kitų asmeninių apsauginių priemonių atsargoms laikyti, indams, neinfekuotoms medicininėms atliekoms sudėti, uždengiamos arba uždaromos lentynos arba užtraukiami plastikiniai maišai dezinfekuotai avalynei laikyti.

7. Prieš įeinant į persirengimo kambarį, būtina nuimti rankų papuošalus, nusivilkti viršutinius rūbus.

II. ASMENINIŲ APSAUGINIŲ PRIEMONIŲ APSIRENGIMO EILIŠKUMAS

8. Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai privalo:

8.1. Apsivilkti pižamą.

8.2. Apsiauti guminius batus, sukišti pižamos klešnes į batus. (Jei naudojami batų dangalai arba dviejų sluoksnių plastikiniai maišeliai, juos pririšti elastine juosta prie kojų).

8.3. Apsimauti pirmą porą pirštinių. Jei pižama su ilgomis rankovėmis, rankogalius sukišti į pirštines. Kai naudojamos tik vienos pirštinės, tai jas užmauti ant chalato rankogalių.

8.4. Apsivilkti chalatą.

8.5. Užsirišti prijuostę.

8.6. Apsimauti antrą porą pirštinių. Dvigubas pirštines privalo dėvėti personalas (chirurgai, greitosios medicinos pagalbos, atliekantys autopsijas ir kt.) situacijose, kur gali būti kraujo, kūno skysčių arba yra rizika pirštines pradurti. Dezinfekuotojai privalo dėvėti apsaugines pirštines,

atsparias cheminėms medžiagoms. Dėl rankų prakaitavimo, po jomis galima dėvėti plonas medvilnines pirštines. Asmenys, valantys patalpas, tvarkantys skalbinius, liečiantys lavonus turi dėvėti storas gumines pirštines. Chalato rankogalius sukišti į pirštines.

8.7. Užsidėti kaukę arba respiratorių pagal jų naudojimosi taisyklių reikalavimus.

8.8. Užsidėti medicininę kepuraitę arba gobtuvą.

8.9. Užsidėti apsauginius akinius.

8.10. Patikrinti, ar kaukė, respiratorius, kepuraitė, gobtuvas ir apsauginiai akiniai yra uždėti tinkamai ir yra patogu dirbti.

III. ASMENINIŲ APSAUGINIŲ PRIEMONIŲ NUSIRENGIMO TVARKA

9. Sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai privalo:

9.1. Rankas, nenusiėmus pirštinių, plauti inde su dezinfekcijos tirpalu.

9.2. Dezinfekuoti prijuostę (purškiant ar ją šluostant dezinfekcijos tirpalu sudrėkinta šluoste).

9.3. Dezinfekuoti guminius batus. Purkštuvu batus apipurkšti dezinfekcijos tirpalu arba užpilti (nupilti) batus šiuo tirpalu (koją laikyti virš kibiro ar kito indo, į kurį nutekės pilamas tirpalas arba šluostyti batus su gerai sudrėkinta šiuo tirpalu šluoste, įstačius vieną, po to kitą koją su batais į negilų indą su tirpalu).

9.4. Nusimauti viršutines pirštines ir jas įdėti į infekuotų atliekų surinkimo maišą.

9.5. Persirengimo kambaryje prijuostę nusirišti ir chalatą nusirengti lankstant ir sukant juos taip, kad išorinė pusė būtų viduje. Tokiu būdu sulankstytus prijuostę ir chalatą sudėti į plastikinį maišą rūbams.

9.6. Rankas su antrosiomis (vidinėmis) pirštinėmis plauti dezinfekcijos tirpalu ir po to nuskalauti inde su vandeniu ir nusausinti vienkartiniu rankšluosčiu.

9.7. Nusiimti apsauginius akinius, juos nukenksminti pagal akinių ir dezinfekcijos priemonės gamintojo rekomendacijas.

9.8. Nusiimti medicininę kepuraitę ar gobtuvą ir dėti į plastikinį maišą, skirtą naudotų rūbų surinkimui.

9.9. Nusiimti kaukę ir dėti į indą, skirtą infekuotoms atliekoms. Respiratorių nukenksminti pagal gamintojo rekomendacijas.

9.10. Nusimauti batus (ant grindų patiesti dezinfekcijos tirpalu suvilgytą rankšluostį, ant jo stovint nusimauti batus).

9.11. Nusimauti antrąją (vidinę) porą pirštinių ir jas įdėti į infekuotų atliekų surinkimo maišą.

9.12. Plauti rankas vandeniu su muilu.

9.13. Nusivilkti chirurginę pižamą, apsirengti asmeninius rūbus.

9.14. Nusiplauti rankas vandeniu su muilu (prieš išeinant iš persirengimo kambario).

9.15. Infekuotus rūbus ir reikmenis palikti persirengimo kambaryje, sudėtus į tam skirtus maišus.

IV. ASMENINIŲ APSAUGINIŲ PRIEMONIŲ NUKENKSMINIMO TVARKA

10. Asmeninėms apsauginėms priemonėms nukenksminti rekomenduojamos šiluminės (apruošimas dezinfekcijos kamerose, sterilizacija garais, virinimas) arba cheminės dezinfekcijos priemonės.

11. Šiluminės dezinfekcijos įranga, cheminės dezinfekcijos priemonės turi būti aprobuotos (įteisintos) nustatyta tvarka ir tinkamos rūbams, avalynei ir kitoms asmeninėms apsauginėms priemonėms nukenksminti.

12. Rekomenduojamos cheminės dezinfekcijos priemonės, kurių veikliosios medžiagos yra alkoholiai (etanolis, propanolis), chloro junginiai (hipochloritai, chloraminai, natrio izocianūratas), aldehidai (formaldehidas, gliutaraldehidas), oksidatoriai (vandenilio peroksidai).

13. Nurodytos cheminės dezinfekcijos priemonės turi būti naudojamos pagal gamintojo rekomendacijas. Gamintojai turi pateikti vartojimo instrukciją (lietuvių kalba) apie sudėtį, antimikrobinį efektyvumą, nurodyti naudojimo būdus, dozavimą, dezinfekcijos ekspoziciją, saugą.

_____